

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0213-238 від 15.11.2019
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ID ОП у ЄДЕБО	12135
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Туризм Другий (магістерський) рівень 24 Сфера обслуговування 242 Туризм
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Капліна Тетяна Вікторівна, Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
Члени експертної групи	Коротун Сергій Ігорович, Національний університет водного господарства та природокористування Агарков Марко Васильович, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, здобувач вищої освіти
Залучений представник роботодавців	
Спостерігачі	
Дати виїзду до ЗВО	16-18 грудня 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також урахують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми: **ВІДСУТНІ**

Обґрунтування:

Під час виїзду і перебування експертної групи у ЗВО:

- **не виявлено** у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;
- ХНЕУ імені Семена Кузнеця надав допуск експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, був забезпечений доступ до всіх необхідних документів як до початку виїзду, так і під час проведення експертизи, створив умови для проведення акредитаційної експертизи (надав окреме приміщення для роботи експертної групи, оснащене комп'ютером, принтером, столами, стільцями для роботи у фокус-групах зі стейкхолдерами);
- дотримано усіх процедурних вимог, визначених програмою виїзду.

Експертною групою **встановлено**, що ЗВО забезпечує достатньо високу якість реалізації освітньо-професійної програми «Туризм» зі спеціальності 242 Туризм другого (магістерського) рівня вищої освіти.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма повністю відповідає критеріям оцінювання її якості, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. ОП є структурованою за семестрами, роками навчання, має систему поділу освітніх компонентів на змістовні блоки. Визначені ЗВО програмні РН відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня магістр. Кожний програмний результат навчання реально охоплений змістом освітньої програми. Освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні відповідно до законодавства щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення у повній мірі відповідає сучасним вимогам і має інноваційний характер. Роботодавці широко представлені випускниками ХНЕУ імені Семена Кузнеця, так і випускниками кафедри туризму. Науково-педагогічний персонал кафедри має високий рівень кваліфікації, викладачі групи забезпечення спеціальності мають сертифікати володіння англійською мовою на рівні B2 і C1.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Конкурентні переваги ОП:

- відмова від вузької спеціалізації у комплектуванні складових навчальної програми – забезпечується підготовка фахівців широкого профілю, здатних працювати як у комерційному секторі, так і у структурі органів державного управління та місцевого адміністрування туристичної галузі;
- розроблення циклу професійних дисциплін англійською мовою, що надає додаткові конкурентні переваги для випускників, які бажають працевлаштуватись у міжнародних компаніях – для бажаючих формується окрема академічна група;
- збалансоване поєднання форм індивідуального контролю та спільної роботи над науково-дослідними проектами, ступенева система накопичення балів – насамперед увага приділяється творчій реалізації та креативності процесу навчання;
- залучення магістрантів до участі у web-конференціях, форумах, семінарах та інших заходах очної та дистанційної форми – надається можливість особистого спілкування та обміну досвідом із провідними науковцями та практиками туристичної галузі;
- наявність магмаїнорів – умовна назва вибіркового дисциплін із загального переліку Університету (загальноуніверситетський пул) для освітньо-кваліфікаційного рівня магістр.
- викладання магмаїнорів англійською мовою;
- можливість закордонного стажування та отримання практичного досвіду у сфері туризму, а також використання знань і досвіду науковців-практиків та професіоналів туристичного бізнесу;
- можливість продовження навчання на третьому ОНР (доктор філософії) сприяє реалізації наукового потенціалу здобувачів ОР «Магістр».
- наявність угоди між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Університетом Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція) дозволяє отримати два дипломи.

Унікальність програми доведена цілями.
(kaftour@hneu.edu.ua).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

-

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Під час експертизи з'ясовано, що **місія сприяє** формуванню творчої, всебічно розвинутої особистості, справжнього професіонала для наукової та практичної роботи у сфері суспільно-економічної діяльності з метою підвищення рівня та якості життя людей і прогресивного розвитку суспільства; **мета забезпечує** якість підготовки фахівців до рівня, що дозволить їм зайняти достойне місце в соціумі та успішно працювати за фахом у розбудові суспільства, яке базується на глобальній економіці знань; **цілі ОП «Туризм» формують** загальні та фахові компетентності для успішного здійснення професійної діяльності у сфері туризму; **програмні результати навчання визначаються** відповідно до тенденцій розвитку сучасного ринку праці Харківського регіону, що дозволяє випускникові програми бути конкурентоспроможним на ринку праці. Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання враховано галузевий і регіональний контексти.

Унікальність програми полягає:

- наявність магмайнорів – умовна назва вибіркового дисциплін із загального переліку Університету (загальноуніверситетський пул) для освітньо-кваліфікаційного рівня магістр. Ідея дисциплін магмайнорів - у вільному виборі студентами дисциплін таких напрямків, які відображають його інтереси та плани на майбутнє працевлаштування. Взяти участь у магмайнорі можуть усі факультети і кафедри університету. Індивідуальний план студента формується з найкращих, на його думку, навчальних дисциплін. Загальний обсяг магмайнорів складає 20 кредитів ЄКТС (по 5 кредитів на дисципліну). Вибіркові дисципліни становлять 26%.

– викладання магмайнорів англійською мовою.

– можливість закордонного стажування та отримання практичного досвіду у сфері туризму, а також використання знань і досвіду науковців-практиків та професіоналів туристичного бізнесу;

– можливість продовження навчання на третьому ОНР (доктор філософії) сприяє реалізації наукового потенціалу здобувачів ОР «Магістр».

– наявність угоди між ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Університетом Ліон-2 ім. Люм'єр (Франція) дозволяє отримати два дипломи.

Докази:

1. Концептуальні засади розвитку ХНЕУ до 2020 року (конференція трудового колективу Протокол № 16 від 30.08.2013 р.)... <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/zasadu.pdf>

2. Стратегічний план розвитку ХНЕУ на 2013 – 2020 роки (конференція трудового колективу ХНЕУ. Протокол № 16 від 30.08.2013 р.).

4. Стратегія інтернаціоналізації. (імплементована до стратегічного плану розвитку університету, затвердженого конференцією трудового колективу ХНЕУ, протокол № 16 від 30.08.2013 р.). <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Strategyuaynternatsyonalizatsyy.pdf>

5. Сайт університету у відкритому доступі. Нормативна документація. <https://www.hneu.edu.ua/normativna-dokumentatsiya/>

6. Освітньо-професійна програма «Туризм» (вчена рада ХНЕУ, протокол №4 від 27.12.2017р.).

7. Використано аналітичний метод (сайт університету), опитування у фокус групах за програмою виїзду).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

До формулювання цілей та визначення програмних результатів освітньої програми залучені стейкхолдери: студенти (1–2 рік навчання) денна і заочна форми, перехресники, а також роботодавці. Пропозиції, що надходили від студентів стосувалися процедури проведення практичних і семінарських занять. Усі вони враховані. Пропозиції роботодавців більше стосувалися практичної складової програми підготовки на першому освітньому рівні – бакалавра, на рівні магістрів – не надходило. Під час формулювання мети ОП та програмних результатів навчання, було враховано практичний контекст шляхом орієнтування на інтереси стейкхолдерів, а також здобувачів вищої освіти, що узгоджується із перспективною Стратегією розвитку ЗВО. Коло стейкхолдерів сформоване відповідно до ОП.

Докази:

1. Опитування у фокус-групі під час виїзду.

2. Відбувається анонімне анкетування студентів 2 рази на рік (на початку навчального року і наприкінці). Інформація розміщена на сайті університету.

– Збірник досліджень з актуальних питань забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (на основі опитувань студентів університету за 2016/2017 навчальний рік за загальною редакцією В.С. Пономаренка.– Харків : ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2018 р.

– Збірник досліджень з актуальних питань забезпечення якості освіти у ХНЕУ ім. С. Кузнеця (на основі опитувань студентів університету за 2017/2018 навчальний рік за загальною редакцією В.С. Пономаренка.– Харків : ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2018 р.

– Посилання на анкету для студентів освітньої програми " Туризм";

– Головна сторінка: <http://www.online-opros.hneu.edu.ua/Respondent/ListProfiles>

Анкета"; Задоволеність якістю освітньої програми";: <http://www.online-opros.hneu.edu.ua/Respondent/GetProfileOfRespondent?idSurvey=1081>

– Опитування студентів 2016-2017, 2017-2018: <https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>

– Розподіл відповідальності між структурними підрозділами щодо внутрішнього забезпечення якості освіти <https://www.hneu.edu.ua/rozpodil-vidpovidalnosti-mizh-strukturnymy-pidrozdilamy/> .

Протоколи засідання кафедри, де враховано пропозиції стейкхолдерів: (НПП): Протокол № 5 від 07.11.2019

Протокол засідання кафедри коли було винесено ОП на громадське обговорення: Протокол № 7 від 19.01.2018 р.

3. Протоколи засідання кафедри, де враховано пропозиції студентів і роботодавців щодо змін до ОП: Протокол №4 від 22.10.2019; Протокол №9 від 25.01.2019; Протокол №3 від 16.09.2019

4. Протоколи засідання групи забезпечення: Протокол №5 від № від 20.11.2017 р.; Протокол №12 від 21.05.2018 р.; Протокол № 2 від 11.09.2018 р.; Протокол №9 від 25.01.2019 р.; Протокол №3 від 16.09.2019 р.

Підтвердженням участі роботодавців у процесі є угоди про співпрацю, виконання дипломної магістерської роботи за тематикою туристичних операторів (ТОВ ТУР СЕРВІС, проходження практики у підприємствах готельного господарства Болгарії); також за замовленням департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради (щорічне проведення за участю студентів міжнародного туристичного форуму «Харків: партнерство в туризмі» або стажування у відділах департаменту.

Результати опитування фокус-групи і ознайомлення з угодами [Міжнародний клуб подорожувальників та туризму «Альфа» (18.10.2018 №97/МЕВ-2018; Готель Харків (10.10.2018р.№93/МЕВ-2018); Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради від 18.10.2018р.№98/МЕВ-2018;

Харківська громадська організація «Єврорегіон» Слобожанщина»11.10.2018 №95МЕВ-2018; Акціонерне товариство «Українська залізниця»29.10.2018 р.№100/МЕВ-2018;

ТОВ «Місто-Готель» 21.11.2019 р. № 105/МЕВ-2019; Обласний комунальний заклад Харківського організаційно-методичного центру департаменту культури та туризму Харківської обласної державної адміністрації 31.10.2017 р. №382-1-29; Університет Ліон 2 ім. Люм'єра, Франція від 22.09.2014 р.; Варненський університет Менеджменту, Республіка Болгарія, 08.04.2019].

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз: коротке поле

Установлено, що цілі освітньої програми та програмні результати відповідають тенденціям розвитку спеціальності «Туризм» (конкурентоспроможність фахівців у галузі туризму визначається отриманими ними навичками у сфері інформаційних технологій, іноземних мов, географії та організаційно-управлінської діяльності), ринку праці (орієнтація навчання на світовий досвід теоретичної і практичної професійної підготовки, формування ієрархічного рівня туристської діяльності відповідно до рівнів зайнятості у сфері туризму), галузевого та регіонального контексту, а саме: сучасного стану туризму України і Харківського регіону зокрема, стратегічних пріоритетів розвитку туризму Харківщини, дослідженню основних проблем розвитку туристичної галузі України і Харківського регіону, а також накопичення досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Перелічений контекст урахований при формуванні цілей і визначенні програмних результатів навчання.

Урахування цілей та програмних результатів відбулось із кафедрами країнознавства та туризму Київського національного університету імені Тараса Шевченка; кафедри туризму та рекреації Київського національного торговельно-економічного університету; кафедри міжнародного туризму Київського університету культури; кафедри туризму і готельного господарства Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова; кафедри туризму Академії праці, соціальних відносин і туризму Федерації профспілок України; кафедри країнознавства і туризму Національного авіаційного університету; кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Підтвердженням є узгодження яке відбувалося під час засідання науково-методичної підкомісії № 242 «Туризм» науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу МОН, членом якої є завідувач кафедри туризму ХНЕУ імені С.Кузнеця. За результатами вивчення освітніх програм класичних економічних ЗВО України, університетом було визначено власний компонент освітньої програми, який у цілому є обґрунтованим. Разом з тим при формулюванні цілей та програмних результатів навчання було враховано досвід іноземних освітніх програм.

Конкурентні переваги ОП:

– відмова від вузької спеціалізації у комплектуванні складових навчальної програми – забезпечується підготовка фахівців широкого профілю, здатних працювати як у комерційному секторі, так і у структурі органів державного управління та місцевого адміністрування туристичної галузі;

– розроблення циклу професійних дисциплін англійською мовою, що надає додаткові конкурентні переваги для випускників, які бажають працевлаштуватись у міжнародних компаніях – для бажаючих формується окрема академічна група;

– збалансоване поєднання форм індивідуального контролю та спільної роботи над науково-дослідними проектами, ступенева система накопичення балів – насамперед увага приділяється творчій реалізації та креативності процесу навчання;

– залучення магістрантів до участі у web-конференціях, форумах, семінарах та інших заходах очної та дистанційної форми – надається можливість особистого спілкування та обміну досвідом із провідними науковцями та практиками туристичної галузі

(kaftour@hneu.edu.ua).

–Розроблена спільна програма з Ліонським університетом з отримання подвійного диплома. SciMSc) in

Докази:

1. Вивчення досвіду підготовки кадрів туристичної сфери у країнах Західної і Східної Європи.

2. Опитування НПП і стейкхолдерів (ЗВО, роботодавці) під час візиту: проаналізовано 13 програм (Норвегія, Франція, Італія, Гонконг, Данія, Португалія, Румунія, Сербія, Іспанія, Швейцарія, Таїланд та інші), чотири з яких увійшло до звіту як приклад).

– Master of Tourism and Events Flinders University

<https://www.hotcourses.ru/study/course/australia/master-of-tourism-and-events/57634588/program.html?nationCode=207&nationCntryCode=207&fromPage=PR&position=4>

– Master of Business in International Tourism and Hospitality Management Griffith University

<https://www.hotcourses.ru/study/course/australia/master-of-business-international-tourism-and-hospitality-management/57417892/program.html?nationCode=207&nationCntryCode=207&fromPage=PR&position=4>.

– University of Southern Denmark <https://www.masterstudies.com/European-Master-in-Tourism-Management/Denmark/SDU/>.

– The Hong Kong Polytechnic University - School of Hotel and Tourism Management

[https://www.masterstudies.com/Master-of-Science-\(MSc\)-in-International-Tourism-and-Convention-Management/Hong-Kong/SHTM/](https://www.masterstudies.com/Master-of-Science-(MSc)-in-International-Tourism-and-Convention-Management/Hong-Kong/SHTM/) .

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Для ОП «Туризм» стандарт вищої освіти відсутній. Визначені ЗВО програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня магістр. Обов'язкові освітні компоненти, що включені до ОП дозволяють досягти програмних результатів навчання. Форма атестації здобувачів вищої освіти в цілому відповідає вимогам проекту стандарту. Таким чином, освітня програма за спеціальністю 242 «Туризм» у цілому відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, а також дозволяє досягти, визначених проектом стандартом результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

1. Узгодженість цілей ОП із Стратегією, місією університету.
2. Рівень володіння викладачів кафедри іноземними мовами (5 із 13) англійською на рівні B2 і C1 (сертифікати Кембриджського університету).

3.Тісний зв'язок з практиками (2 викладачі мають власні туристичні агенції), під час проведення занять застосовуються практичні кейси в режимі реального часу.

4.Роботодавці і студенти мотивовані щодо покращення ОП.

5.Відмова від вузької спеціалізації у комплектуванні складових навчальної програми – забезпечується підготовка фахівців широкого профілю, здатних працювати як у комерційному секторі, так і у структурі органів державного управління та місцевого адміністрування туристичної галузі.

6.Розроблення циклу професійних дисциплін англійською мовою, що надає додаткові конкурентні переваги для випускників, які бажають працевлаштуватись у міжнародних компаніях – для бажаючих формується окрема академічна група.

7. Забезпечення ОП усіх програмних результатів навчання у відповідності до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

-

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Під час експертизи у ЗВО встановлено, що Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які мають взаємозв'язок з місією та стратегією ЗВО.

До формулювання цілей та програмних результатів навчання залучені стейкхолдери, що підтверджено протоколами засідання кафедри, угодами з роботодавцями та іншими документами, що наведені у критерії 1, пп. 1– 4. З'ясовано інноваційність ОП.

При формуванні цілей ОП враховано галузевий та регіональний контексти (пересвідчилися в активності веб-ресурсів, перевірили документи, що враховують пропозиції роботодавців).

Відсутність слабких сторін, перевага сильних і наявність позитивних практик є підставою для визначення ОП за спеціальністю 242»Туризм» за критерієм 1 такою, що відповідає **рівню А**.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг освітньої програми за спеціальністю 242 «Туризм» другого магістерського рівня складає 90 кредитів ЄКТС, з них 34% від обсягу теоретичної складової ОП (20 кредитів) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. (Маг-майор: <https://www.hneu.edu.ua/bakalavratsi-magistratura/vybirкова-skladova-osvitno-profesijnih-program/mag-majnor/>) і відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого рівня вищої освіти та Проекту (стандарту вищої освіти), розробленого науково-методичною підкомісією № 242 «Туризм» науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу, затверджених наказом МОН України № 375 від 06.04.2016 р. Запропонована вибіркова система Маг-майор має інноваційний характер.

Докази:

Навчальний план освітньої програми за спеціальністю 242 «Туризм» кваліфікації Магістр з туризму (27.12.2017 р.) <https://bo.naq.gov.ua/api/File/1819/Get>

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма «Туризм» другого (магістерського) рівня галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм» затверджена та введена в дію Наказом ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від 10.01.2018 р. № 19 у відповідності до рішення вченої ради університету від 27.12.2017 р. Протокол № 4. <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/OPP-242-Turyzm-Magistr-2019.pdf>

Освітня програма є структурованою та змістовною у контексті загального часу навчання. Освітні компоненти підпорядковані певній логіці навчання і викладання. Кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньої програми відповідає предметній області підготовки фахівців другого (магістерського) рівня спеціальності 242 «Туризм». Навчальний план містить: 58 кредитів – цикл професійної підготовки, 12 – цикл практичної підготовки, 1 – консультаційний проект, 19 – підсумкова атестація (разом 90 кредитів ЄКТС). Надані документи підтверджують відповідність освітніх компонентів.

Докази: Освітньо-професійна програма «Туризм» другого (магістерського) рівня галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм»;

Структурно-логічна схема з описом отриманих у процесі навчання компетентностей;

Навчальний план освітньої програми за спеціальністю 242 «Туризм» кваліфікації Магістр з туризму; Робочі програми освітніх компонентів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Положення з організації навчального процесу регламентуються «Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім.С.Кузнеця» (далі «Тимчасове положення про ООП»), затвердженим Наказом ректора від 31.12.2016 р. № 251 (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Tymchasove-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-HNEU.pdf>). Документ дає визначення індивідуалізації навчання як «надання можливості самостійно обирати рівень вивчення навчальних дисциплін та їх перелік понад нормативні вимоги, що передбачені освітньо-професійною програмою, залежно від власних цілей, потреб, можливостей. Вибір способів і темпу навчання враховує індивідуальні відмінності студентів, рівень розвитку їх здібностей до навчання». Вибіркові навчальні дисципліни (в тому числі пакети дисциплін) встановлюються нормативними документами університету відповідно до концепції підготовки фахівців певної спеціальності, ефективного використання можливостей і традицій університету, потреб роботодавців, регіонального ринку праці тощо. Вибір дисциплін здійснюється в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти і визначається вибірковою складовою освітньо-професійних програм <https://www.hneu.edu.ua/bakalavrat-i-magistratura/vybirкова-skladova-osvitno-profesijnih-program/> та методичними підходами до формування варіативної складової освітніх програм в Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця» (Наказ ректора від 31.12.2016 р. № 251) (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Metodychni-pidhody-do-formuvannya-variativnoyi-skladovoyi-osvitnih-program-1.pdf>). Технічне забезпечення процесу складання індивідуального плану студента виконує внутрішня корпоративна мережа, перелік вибірових дисциплін разом із їх коротким описом, відомостями про викладачів та розподілом за семестрами розміщується на офіційному сайті; вибір здійснюється за допомогою власного кабінету користувача (кожен студент отримує унікальний обліковий запис).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма та навчальний план другого (магістерського) рівня спеціальності «Туризм» для здобуття певних компетентностей передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Практична підготовка складається з тренінгу «Інтернет-комунікацій у туристичній діяльності», науково-дослідної та переддипломною практиками загальною кількістю 12 кредитів. Слід відмітити організацію та проведення окремих занять на відповідних до тематики підприємствах, організаціях, установах згідно угод заключених з ХНЕУ (див. крит. 1.2).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

До soft skills в ХНЕУ зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння залагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. Освітня програма має свою політику стосовно розвитку soft skills

у здобувачів вищої освіти та викладачів (через систему професійного розвитку/підвищення кваліфікації, участі у тренінгах, міжнародних проектах, що підтверджується відповідними документами).

Освітня програма виділяє 5 основних загальних компетентностей, які забезпечуються окремими темами, практичними завданнями, програмами науково-дослідної, переддипломної практик та тренінгами: 1. Здатність планувати та управляти часом. 2. Здатність планувати та управляти проектами. 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

4. Використання знань та умінь, набутих у процесі вивчення іноземної мови, у відносинах з контрагентами та під час обробки іншомовних джерел інформації. 5. Використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних і прикладних завдань, що постають перед фахівцями туристичної галузі.

Ця політика також зумовлює співпрацю з роботодавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал як ХНЕУ так і, безпосередньо, спеціальності 242 «Туризм». Вказані компетентності допомагають майбутнім фахівцям у процесі здійснення соціальної комунікації за напрямками: використовувати переваги тайм-менеджменту в процесі ефективної організації праці та комунікаційної взаємодії з суб'єктами туристичної діяльності; організовувати та здійснювати ефективну комунікаційну взаємодію між різними проектними групами і стейкхолдерами проекту; обґрунтовувати оптимальну систему якості показників роботи туристичного підприємства; використовувати сучасні інформаційні технології у процесі обробки іншомовних першоджерел інформації, оптимізувати міжкультурну взаємодію контрагентів в процесі діяльності туристичного підприємства; обґрунтовувати та визначати принципи комунікаційної взаємодії між фахівцями та суб'єктами туристичної галузі щодо вирішення завдань їхнього розвитку.

Докази: освітня програма, навчально-методичне забезпечення спеціальності 242 «Туризм», результати опитування студентів на набуті навички soft skills та робота фокус-груп.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійні стандарти визначають вимоги до кваліфікаційних та спеціальних знань працівників, їх завдань, обов'язків та спеціалізацій (абзац десятий статті 96 Кодексу законів про працю України). Професійні стандарти є основою для присвоєння професійних кваліфікацій. Слід зауважити, що наразі професійні стандарти перебувають в процесі розробки, а порядок присвоєння професійних кваліфікацій ЗВО нормативно не врегульований. До моменту затвердження професійних стандартів також зберігають чинність відповідні випуски Довідника кваліфікаційних характеристик професій (ДКХП), які ЗВО можуть враховувати натомість. Присвоєння професійних кваліфікацій відбувається за відсутності відповідного професійного стандарту за причин незалежних від ЗВО.

Докази: На момент роботи експертної комісії освітня програма враховує вимоги Проекту (стандарту вищої освіти), розробленого науково-методичною підкомісією № 242 «Туризм» науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу, затверджених наказом МОН України № 375 від 06.04.2016 р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/proekty_standartiv_VO/242-turizm-magistr-27.11.2017.doc

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Ознайомлення та аналіз експертною комісією освітньої програми другого (магістерського) рівня спеціальності 242 «Туризм», навчального плану, робочих програм, навчально-методичного забезпечення та результати опитування фокус-груп засвідчує відповідність фактичному навантаженню здобувачів вищої освіти і відмічає оптимальне співвідношення аудиторних годин і самостійної роботи освітніх компонентів, щодо належного опанування дисциплін.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна форма освіти за освітньою програмою «Туризм» при підготовці здобувачів вищої освіти не передбачена. В той же час експертна комісія відмічає про наявність у ХНЕУ «Положення про порядок організації та проведення підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Polozhennya-pro-dualnu-osvitu.pdf>), яке враховує всі необхідні відомості та процедури для зарахування отриманих знань поза межами університету, наприклад, сертифікатів визнаних національних та міжнародних освітніх платформ.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

1. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.
2. Зміст освітньої програми другого (магістерського) рівня спеціальності 242 «Туризм» повністю відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності.
3. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.
4. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Коротке поле

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Перевірено, що наявні всі активні посилання на веб-ресурси. Уточнено, у безпосередній бесіді, що в університеті існує оптимальна пропозиція вибору навчальних дисциплін щодо врахування потреб здобувача у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. Перевірено у здобувачів про досвід отримання загальних та фахових компетентностей під час практичної підготовки. Встановлено, що НП відповідає освітній програмі у частині вибіркового дисциплін.

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями. До того ж, враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають **рівню А** за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз результатів самооцінювання, опитування у фокус-групах ЗВО 1 і 2 курсу денної і заочної форми навчання, перехресників, НПП, роботодавців, а також розгляд підтверджувальних документів дозволили встановити, що правила прийому на навчання (на підставі частини п'ятої статті 44 Закону України «Про вищу освіту») є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційні положення та оприлюднені на веб-сайті ЗВО. Вони щорічно оновлюються, що отримало підтвердження від здобувачів вищої освіти (першого і другого року навчання).
<https://www.hneu.edu.ua/normatyvni-dokumenty/pravy-la-pryjomu-do-hneu-im-s-kuznetsya/>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому передбачають, що ЗВО для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти для вступу за спеціальністю 242 «Туризм» проходять екзамени у формі єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування (за умови успішного проходження додаткового вступного випробування для осіб, які здобули ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) вищої освіти за іншою спеціальністю (напрямом підготовки). Програма фахового вступного випробування, графік проведення іспитів та консультацій завчасно розміщуються на сайті ун-ту. Іспити проводяться у письмовій формі, за результатами співбесіди оформлюється протокол, який зберігається у особовій справі здобувача. Враховуючи, що ОП не визначає спеціальних вимог до зарахування, тому ХНЕУ ім. С. Кузнеця при затвердженні Правил прийому керується основоположними нормативними документами у галузі вищої освіти України.

Опитування ЗВО свідчать, що процедуру реєстрації вступників здійснює Приймальна комісія.
<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Pravy-la-pryjomu-do-HNEU-2019.pdf>

Отже, вимоги до вступників враховують особливості освітньої програми, яка передбачає вивчення іноземної мови, а також базові знання зі спеціальності 242 «Туризм».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація подана ЗВО достовірна. Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Туризм» не мали академічної мобільності. Але в університеті існує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в ХНЕУ ім. С. Кузнеця», що регламентує мету, підстави, порядок і умови здійснення академічної мобільності учасниками освітнього процесу, джерела фінансування міжнародної академічної мобільності, правила визначення трудомісткості навчальної роботи студентів у кредитах і порядок зарахування результатів, отриманих студентами в процесі навчання в межах академічної мобільності студентів. Відповідно до пунктів Положення: 4.9, 4.10, 4.11, 4.12, 4.13 навчання студентів у вищому навчальному закладі-партнері за програмою індивідуальної мобільності реалізується у формі приватної поїздки і можливе за рахунок академічної відпустки без збереження

стипендіального забезпечення. Такий підхід гарантує надійність визнання результатів навчання за дисциплінами, які вивчалися у закладі-партнері.

https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1HfHdEiOEL78Pf2UI4gA_vLwir1VbU0Nv.

Докази: Співбесіди, що проведені у фокус-групах із здобувачами вищої освіти денної і заочної форми навчання, підтвердили, що вони не мали академічної мобільності.

В університеті передбачено процедуру перезарахування навчальних дисциплін у відповідності до Наказу ректора № 158 від 02.09.2016 р. «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках співпраці з ГО «Прометеус».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної комісії встановлено, що здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Туризм» не мали практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що віддзеркалює дані подані під час самоаналізу.

Докази:

Співбесіди, що проведені у фокус-групах із здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня ОП «Туризм» денної і заочної форми навчання підтвердили, що вони не мали практики навчання у неформальній освіті. Але в університеті передбачено процедуру перезарахування навчальних дисциплін у відповідності до Наказу ректора №115 від 28.05.2019 р. «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках неформальної освіти».

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

1. Наявність чітких і зрозумілих правил для вступу на навчання, які враховують особливості ОП. 2. Передбачено процедуру перезарахування навчальних дисциплін у відповідності до Наказу ректора № 158 від 02.09.2016 р. «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках співпраці з ГО «Прометеус».

3. Передбачено процедуру перезарахування навчальних дисциплін у відповідності до Наказу ректора №115 від 28.05.2019 р. «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках неформальної освіти».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

На основі Наказу ректора №115 від 28.05.2019 р. «Про перезарахування навчальних дисциплін в рамках неформальної освіти», бажано розробити Положення про неформальну освіту з позицій бачення цього питання ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Під час виїзної експертизи перевірено наявність активності посилань на web-ресурс. Підтверджено, що ЗВО другого магістерського рівня ОП «Туризм» не мали практики академічної мобільності і навчання в неформальній освіті.

Зважаючи на сильні сторони і позитивні практики, з урахуванням слабких сторін експертна група дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 242 «Туризм» відповідає **рівню В** за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання: освітньо-професійна програма спрямована на якісну підготовку висококваліфікованих фахівців із туризму із знанням міжнародної економіки згідно до сучасних вимог ринку у сфері менеджменту туристичного бізнесу, організації масових та спеціалізованих подорожей, діагностики туристичних територій та об'єктів. Усі цілі та результати навчання висвітлені на сайті факультету:

<http://mev.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/2/2019/07/242-Туризм-ОПП-магістри.pdf> ;

<http://mev.hneu.edu.ua/tourism/> .

Сильною стороною є висококваліфікований науково-педагогічний персонал, що сприяє виконанню цілі ОП. Наприклад РН1: працювати з іноземними джерелами інформації, розробляти план наукових досліджень; реалізується за допомогою обов'язкового вивчення двох іноземних мов на вибір: англійська, німецька, французька, іспанська, арабська; що є сильною конкурентною перевагою ОП. Також наявність у 45% НПП кафедри сертифікатів з підтвердженням мовного рівня B2-C1 дозволяє студентам мати можливість навчатися повністю англійською або французькою мовами.

В ОП Туризм реалізується принцип демократизму та академічної свободи: студенти мають право вільно обирати теми доповідей, рефератів та кваліфікаційних робіт, що було підтверджено при зустрічі з фокус групою зі здобувачами вищої освіти; здобувачи можуть вільно висловлювати свою точку зору і реалізовувати принцип свободи слова та творчості. Перевагою є відповідність методів навчання заявленим цілям.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Сильною перевагою є система персонального навчання (<https://pns.hneu.edu.ua/course/index.php?categoryid=150>), що полегшує процес розповсюдження інформації, присутні усі робочі програми в особистих кабінетах системи Moodle й репозиторії.

Кафедра туризму Методичні матеріали та вказівки (Т):

<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/237>

Сильною стороною є наявність силабусів для дисциплін які викладаються іноземною мовою на магістерському рівні: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/14305>; <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/9681>; <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/1058> .

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною комісією встановлено, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Заявлена ціль: «залучення студентів до участі у фундаментальних та прикладних дослідженнях, проєктах, що ініціюються суб'єктами туристичної діяльності, з метою гармонійного поєднання передових наукових досягнень та практичних завдань, що постають перед туристичною галуззю України.» досягається за допомогою імплементації наукових конференцій та впровадження дослідницьких робіт у освітній процес. У здобувачів наявні публікації, один здобувач вищої освіти представив 10 публікацій під час зустрічі фокус групи.

Також варто відзначити, що наявні дослідницькі роботи в форматі консультаційного проєкту, науково-дослідницької практики та кваліфікаційної роботи.

<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/22198>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Оновлення відбуваються згідно опитування студентів. Посилання на анкету для студентів освітньої програми Туризм GetProfileOfRespondent .

Анкета: «Задоволеність якістю освітньої програми»: <http://www.online-opros.hneu.edu.ua/Respondent/GetProfileOfRespondent?idSurvey=1081>

Результати опитування та нормативні документи: Опитування студентів 2016-2017, 2017-2018 <https://www.hneu.edu.ua/opytuvannya-studentiv/>.

В тимчасовому положенні про освітні програми наявний пункт 4.4. Оновлення та модернізація освітньо-професійної програми, де вказано що підставою для оновлення освітньо-професійної програми можуть виступати: ініціатива та пропозиції керівника групи забезпечення (гаранта освітньої програми) та / або вченої ради факультету / кафедри; результати оцінки якості освітньо-професійної програми (такі результати можуть бути отримані в ході самообстеження освітньо-професійної програми, опитування здобувачів вищої освіти та / або роботодавців, адміністративних перевірок, внутрішнього та зовнішнього аудиту та інших процедур);

Додано витяг з протоколу № 3 засідання кафедри туризму від 16.09.2019 р. Про якість викладання на освітньо-професійній програмі «Туризм» спеціальності 242 другого (магістерського) рівня вищої освіти та про пропозиції роботодавців щодо уточнення змісту навчальних дисциплін та складових практичної підготовки. Обговорення результатів опитування роботодавців за напрямом «Задоволеність якістю освітньої програми».

Оскільки відбувається первинна акредитація магістерської освітньої програми радикальних змін не було.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна комісія встановила, що ЗВО має дуже сильні інтернаціональні зв'язки. Кафедра туризму, зокрема, забезпечує підготовку у міжнародній програмі, а саме: спільна франко-українська магістерська програма МВА «Туризм. Культурна спадщина. Дозвілля». Місією програми є взаємна інтеграція української та європейської освітніх систем, створення нових та розвиток діючих підприємств європейського типу в Україні. Це досягається за допомогою дослідження передового досвіду організації туристичної індустрії у Франції та в Європейському Союзі, впровадження кращих європейських та світових методів практично-орієнтованого

навчання. Випускники програми отримують 2 дипломи – зі спеціальності «Туризм» ХНЕУ ім. С. Кузнеця та Університету Ліон-2 ім. Люм'єр (м. Ліон, Франція). Додано за запитом Угода про співробітництво та Додаткові угоди. Співробітництво фактично доведено здобувачами вищої освіти, які захищають магістерські роботи у Франції.

Також присутня кооперація з Верненським університетом менеджменту. Додано за запитом Угода про кооперацію.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

- 1) обов'язкового вивчення двох іноземних мов на вибір: англійська, німецька, французька, іспанська, арабська;
- 2) можливість навчатися повністю англійською або французькою мовами
- 3) наявність силабусів для дисциплін які викладаються іноземною мовою на магістерському рівні.
- 4) студенти мають право вільно обирати теми доповідей, рефератів та кваліфікаційних робіт
- 5) система персонального навчання, де присутні усі робочі програми, конспекти лекцій, практичні завдання та технічні карти
- 6) поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми
- 7) опитування студентів щодо якості освітнього процесу
- 8) зміни в ОП відповідно побажань стейкхолдерів
- 9) система подвійних дипломів
- 10) можливість практики за кордоном

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

-

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

У даному критерії освітня програма носить взірцевий та інноваційний характер і відповідає **рівню А** за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для всіх компонентів освітньої програми за допомогою персональної навчальної системи (далі ПНС), де наявні всі дисципліни, де оприлюднюються заздалегідь структура курсу, конспект лекцій (з'являються після лекцій) та наявні практичні завдання. Активно використовується здобувачами вищої освіти, що є позитивною практикою.

<https://pns.hneu.edu.ua/course/index.php?categoryid=150>

Формами підсумкового контролю за ОП «Туризм» є екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист дипломної роботи та звіту з практики.

Експертною комісією на зустрічі з фокус групою здобувачів з'ясовано, що здобувачі вищої освіти затверджують теми кваліфікаційних робіт заздалегідь.

Тимчасове положення про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С.Кузнеця» затвердженом Наказом ректора від 31.12.2016 р. № 251 (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Тимчасове-полозhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-HNEU.pdf>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Форми атестації ЗВО відповідають Проекту (стандарт вищої освіти), розробленого науково-методичною підкомісією № 242 «Туризм» науково-методичної комісії № 14 з транспорту та сервісу, затверджених наказом МОН України № 375 від 06.04.2016 р.

Атестація випускників ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем освіти здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Експертною комісією відзначено позитивну практику шифрування екзаменаційних робіт, де викладачу надається можливість оцінити роботу ЗВО незалежно. Це допомагає уникнути у ЗВО сумнівів стосовно об'єктивності оцінювання. Під час бесід у фокус-групі здобувачі вищої освіти підтвердили свої переконання у справедливості оцінок.

1. Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/Kodeks-profesinyoi-etyku.pdf>)

2. Освітньо-професійна програма «Туризм» другого (магістерського) рівня галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм» Наказ ХНЕУ ім. С. Кузнеця від 23.01.2019 р. № 46, рішенням Вченої ради університету від 21.01.2019 р. Протокол № 6

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі іспитів (http://www.hneu.edu.ua/web/wp-content/uploads/pologennya_apel.pdf)

На магістерському рівні ОП відсутні випадки оскарження результатів чи приклади вирішення конфліктів і не виникло сумнівів в не інформованості студентів щодо вирішення проблемних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації Освітньої програми.

1. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/kodeks-akadem-dobrochesnosti/>)

2. Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/Kodeks-profesinyoi-etyku.pdf>)

3. Положення про моніторинг та самооцінку якості результатів навчання студентів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-Monitoryng-ta-samootsinka.pdf>

4. Договір про співпрацю на Анплаг: Ліцензійний Договір No 218-52 про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. За запитом додані підтверджуючі документи про перевірку кваліфікаційних робіт на антиплагіат. Унікальність не повинна бути нижче 80%.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

1. Наявність персональної навчальної системи (ПНС).
2. Наявність Етичного кодексу.
3. Наявний кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів.
4. Наявний кодекс академічної доброчесності.
5. Шифрування екзаменаційних робіт.
6. Запобігання конфліктних ситуацій.
7. Використання антиплагіатного програмного забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

1. Відсутні приклади вирішення конфліктних ситуацій чи оскарження оцінок (апеляції).
2. Рекомендацією є покращення поінформованості студентства про можливість безпечно для себе оскаржити результати іспитів.
3. Рекомендацією є заохочення здобувачів вищої освіти до академічної доброчесності в повсякденному навчанні за допомогою мотивації та стимуляції.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Недоліки не є суттєвими і у даному критерії освітня програма відповідає **рівню В** за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

За результатами аналізу видів і результатів професійної діяльності викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми за спеціальністю 242 «Туризм», яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності згідно п.30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347 експертна комісія відмічає, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми та групи забезпечення, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Докази: інформації про рівень наукової та професійної активності викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми за спеціальністю Туризм; Освітньо-професійна програма «Туризм» другого (магістерського) рівня галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм» <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/OPP-242-Turyzm-Magistr-2019.pdf>

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору науково-педагогічних кадрів у ХНЕУ ім. С. Кузнеця регулюється «Положенням про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-konkursnoho-vidboru-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv.pdf>). В залежності від кваліфікації викладача, строк трудового договору (контракту) може також встановлюватися за погодженням сторін, але не більше ніж на п'ять років. Особлива увага приділяється академічній та професійній кваліфікації викладачів, відповідності спеціальності освітньої програми та визнаної кваліфікації, відповідної спеціальності згідно п.30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Випусковою кафедрою затверджується перелік необхідних професійних компетентностей майбутнього співробітника, зокрема, бажаним є володіння англійською мовою на рівні B2 і вище, наявність публікацій з питань організації туристичної діяльності, сертифікати про проходження міжнародних стажувань. Процедура добору передбачає послідовний розгляд документів апліканта на засіданні кафедри, засіданні вченої ради факультету та засіданні вченої ради університету, обробка заяв здійснюється централізовано секретарями відповідних рад. Перелік вимог надається вченим секретарем університету усім здобувачам на вакантні посади, у зазначений термін у місцевих ЗМІ публікується оголошення про наявність вакантних посад. Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад розміщується на сайті університету (<https://www.hneu.edu.ua/konkurs-na-zamishhennya-vakantnyh-posad/>). Перевірка якості професійної підготовки викладачів здійснюється як на основі поданих ним документів, так і аналізу відкритих джерел, зокрема, авторських профілів та баз даних наукових публікацій у Google Scholar, Scopus, Web of Science, ResearcherID, ORCID, офіційних сторінок у соціальних мережах. Викладачі, які працюють за сумісництвом, надають довідку до відділу кадрів ХНЕУ ім. С. Кузнеця з основного місця роботи. В процесі роботи фокус-груп скарг та зауважень щодо процедур конкурсного відбору не надходило.

Докази:

1. Положення про порядок конкурсного відбору науково-педагогічних працівників (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Rekomendatsyy-MON-2015.pdf>);

Рекомендації МОН «Щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Rekomendatsyy-MON-2015.pdf>)

2. Положення про порядок обрання декана факультету (директора навчально-наукового інституту) у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-poryadok-obrannya-dekana-fakultetu-2018.pdf>)

3. Узагальнена послідовність проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Uzagalнена-poslidovnist-konkursnogo-vidboru.pdf>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

До організації та реалізації освітнього процесу ХНЕУ залучає роботодавців, а саме відділом працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами ведеться діяльність, спрямована на поглиблення співпраці бізнесу та університету у напрямку вдосконалення освітніх програм і підготовку фахівців на основі реальних вимог ринку праці. З роботодавцями узгоджуються і здійснюється коригування навчальних планів, приймаються їх пропозиції щодо удосконалення освітньої програми спеціальності. Відділ проводить роботу зі сприяння працевлаштуванню, проходженню практики та стажування студентів і випускників університету.

Відділом організуються і проводяться екскурсії у рамках виїзних занять, на підприємствах та офісах компаній м. Харкова, заходи «Дні кар'єри». Міжнародна компанія Leads For Success провела курс бізнес-тренінгів «Career Path Discoverin» від Management&Marketing Universal Business School. Учасники отримали міжнародні сертифікати від M&MUBS, окремі студенти запрошені на стажування до ЄС. Проводилась панельна дискусія «Україна: її можливості для професійного росту української молоді», а також тренінги щодо пошуку роботи та професійного розвитку.

Докази: робота фокус-груп, документи представлені відділом працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

До аудиторних занять залучаються професіонали-практики, а саме проведення лекцій, бесід, практичних робіт на підприємствах туристичної галузі на підставі укладених кафедрою туризму угод із підприємствами та установами, що працюють у галузі туризму (ПрАТ «Готель «Харків»; ХГО «Єврорегіон «Слобожанщина»; ТОВ «Фарби світу»; Підприємство-об'єднання громадян «Міжнародний клуб подорожувань та туризму «Альфа»; Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради; КП «Центр розвитку міжнародного співробітництва»; Регіональна філія «Південна залізниця», структурний підрозділ «Фізкультурно-спортивний клуб «Локомотив» ім. Героя України Г. Кірпи АТ «Українська залізниця»; ОКЗ Харківського організаційно-методичного центру Департаменту культури та туризму ХОДА).

У складі кафедри працює провідний спеціаліст компанії із транспортної логістики ТОВ «Глобал Оушен Лінк» (ЄДРПОУ 36554180) Коржилов Л.І. Фахівці з підприємств-партнерів

залучаються до проведення лекційних та практичних занять, у тому числі у формі вебінарів, тренінгів, круглих столів, студенти відвідують названі туристичні компанії у рамках різних видів практик, передбачених навчальним планом. Зміст та тематика занять обговорюються із професіоналами-практиками попередньо, з метою охопити усі дисципліни циклу професійної підготовки, та затверджуються попередньо на засіданні кафедри. Планування занять попередньо на семестр ускладнюється специфікою роботи в туристичній галузі яка пов'язана з високою мобільністю, і менеджери компаній часто знаходяться у відрядженнях.

Докази: робота фокус-груп; інформація Інтернет-сайту ХНЕУ з представленням архіву проведених заходів на факультеті міжнародних економічних відносин. URL: <http://mev.hneu.edu.ua/новини/>

5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Закладом вищої освіти ХНЕУ передбачено підвищення кваліфікації та проходження стажування викладачів, за необхідністю, наявність іноземних та педагогічних курсів для педагогічного складу університету. Викладачі проходять стажування за програмою Еразмус в Франції, Болгарії, Румунії тощо, що сприяє вдосконалюванню професійної підготовки викладачів шляхом поглиблення і розширення її професійних знань, умінь і навичок згідно з «Положенням про СВЗЯО у ХНЕУ» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-pro-VZYaO-2018.pdf>). Професійний розвиток та підготовка НПП реалізується у системі післядипломної освіти на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця та інших вищих навчальних закладів вищої освіти й освітніх установ. Професійні потреби викладачів пов'язані з підвищенням кваліфікації, яке необхідно проходити кожні 5 років в обсязі не менш ніж 6 кредитів ЄКТС (180 годин). Університет пропонує підвищення кваліфікації у формі курсів підвищення та стажування за програмами, розробленими провідними фахівцями університету. Безперервний професійний розвиток працівників забезпечується системою постійно діючих наукових та методичних заходів різного рівня: загально-університетські постійно діючі методичні семінари, кафедральні наукові (методологічні) семінари, круглі столи, зустрічі, майстер-класи з актуальних питань розвитку освітнього середовища університету із залученням провідних учених і практиків, студентів, роботодавців, представників громадськості спільна робота з професійними асоціаціями різного рівня, спеціалізованими освітніми центрами, громадськими освітніми організаціями (<http://mev.hneu.edu.ua/новини/>). У ХНЕУ ім. С. Кузнеця створюються умови для отримання міжнародної сертифікації для викладачів та студентів (<https://www.hneu.edu.ua/otrimannya-sertifikativ/>).

Експертна комісія встановила, що викладачі постійно займаються професійним розвитком в якому заклад вищої освіти (ХНЕУ) бере безпосередню участь.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Мотивація розвитку професійної майстерності викладачів проводиться згідно з Статутом Харківського національного економічного університету використовуючи матеріальну та нематеріальну системи заохочення. Відповідно до «Коллективного договору» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/08/Kolektyvnyj-dogovor-2019-2020.pdf>) передбачено матеріальне стимулювання у формі преміювання працівників за підсумками роботи за місяць, за квартал та рік, що враховує як часовий інтервал, так і специфіку роботи та особистого трудового внеску. Передбачені надбавки до заробітної плати за виконання організаційних або

наукових обов'язків, нагородження науково-педагогічних працівників за наукові досягнення та професійні здобутки. Залучення викладача до створення освітнього процесу (розробку освітніх програм, навчальних планів) дозволяє відчутти значущість у даній сфері, а також підвищити соціальну роль у колективі. Значну роль у розвитку викладацької майстерності мають спеціальні курси, підвищення кваліфікації, стажування, участь у програмах мобільності, які пропонуються викладачам безпосередньо університетом. Нематеріальними формами стимулювання викладацької майстерності виступають участь та перемога у конкурсах, олімпіадах, міжнародних грантах. Для неупередженої оцінки якості роботи викладача складається рейтинг.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

1. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу, про що свідчать результати бесід в процесі роботи фокус-груп.
2. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників.
3. ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет у галузі туризму, а саме залучають їх до проведення теоретичних і практичних занять, розробки методичних рекомендацій, розподілі баз практик для студентів, розробки програм наукових досліджень магістрів, проведення тренінгів та майстер-класів для студентів (пошук напрямів майбутньої професійної діяльності, ІТ-технології в туризмі та ін.), спільної розробки з кафедрою туризму програм розвитку ОТГ, спільної участі в туристичних виставках, форумах тощо.
4. Університет використовує науковий та виробничий потенціал роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт, а також організовує стажування педагогічних та науково-педагогічних кадрів на виробництві.
5. Кафедрою туристичного бізнесу запроваджена практика залучення до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, представників роботодавців, що є фахівцями в галузі туризму.
6. В університеті не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників.
7. ХНЕУ розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального та морального заохочення НПП, що стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6

-

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО, а також рекомендації щодо вдосконалення ОП за критерієм 6, дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) **рівню А** за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна комісія констатує, що ХНЕУ ім. С. Кузнеця є державним ЗВО із відповідною процедурою контролю за фінансовими ресурсами. Формування фінансових ресурсів для освітньої програми та їх використання зазначені у «Звіті ректора за 2018 рік» (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/01/Zvit-rektora-HNEU-2018.pdf>). Загальна площа навчальних приміщень складає 13,2 тис. м² (з них 1,5 тис. м² – комп'ютерні лабораторії). Утримання будівель, приміщень здійснюється відповідно до державних стандартів, системи безпеки праці, правил і норм техніки безпеки і протипожежної безпеки. Приміщення корпусів мають централізоване водопостачання, каналізацію, центральне опалення. Бібліотека налічує 486 місць у читальному залі (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/biblioteka/>). Спортивна база налічує 4 спортивні майданчики, 7 спортивних залів; у гуртожитках обладнані тренажерні зали, кімнати з настільного тенісу (Перевірено комісією).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзду експертної комісії встановлено, що на території ХНЕУ є Wi-Fi з вільним доступом до мережі Інтернет (108 точок доступу). Лекційні аудиторії оснащені сучасними технічними засобами (70 комплектів мультимедійного обладнання у 174 аудиторіях, 40% забезпеченості для одночасного використання). Автоматизоване обслуговування навчального процесу забезпечує власна інформаційно-керуюча система (підсистеми «Поточний контроль», «Сесія», «Бібліотека», «Навчальний відділ», «Кадри»). Окрім стандартного навчально-методичного забезпечення, з усіх дисциплін та видів практик розроблені електронні матеріали, що розміщені на сайті ПНС (<https://pns.hneu.edu.ua/>). В університеті створений репозитарій <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/5295>. Для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників доступ до інфраструктури НУХТ та інформаційних ресурсів в межах ОП в навчальний та позанавчальний час безоплатний.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Ознайомившись з матеріально-технічною базою університету, у процесі огляду приміщень, роботи фокус-груп (див. Програму виїзду експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи) було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Безпечність освітнього середовища відповідає законодавству України та міжнародним актам, регулюється інструкціями та положеннями ХНЕУ (<https://www.hneu.edu.ua/vijskovo-mobilizatsijnyj-pidrozdil/polozhennya-pro-tsyvilnyj-zahyst-v-hneu-im-s-kuznetsya/>). Щороку затверджується план виховної роботи, який у тому числі містить комплекс питань щодо правил охорони праці та безпеки життєдіяльності (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Plan-vyhovnoyi-roboty-sotsialno->

psychologichnoyi-sluzhby-na-2019-2020-n.r.pdf). У гуртожитках встановлено систему відеоспостереження, пожежну та систему оповіщення, працює служба охорони. Студентськими радами гуртожитків здійснюються чергування та систематично проводяться рейди з перевірки санітарного стану (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/POLOZHENNYA-pro-hurtozhytky-2017.pdf>).

Студенти задоволені умовами проживання в гуртожитку. Увага приділяється створенню належних умов проживання (гуртожитки відремонтовано, сучасне сантехнічне обладнання, житлові кімнати з меблями, на кухнях встановлено газові або електроплити, є ідальні та буфети). Співробітники та викладачі систематично відвідують гуртожитки, здійснюють контроль умов проживання та побуту, проводять профілактичні заходи та бесіди з метою профілактики правопорушень. В університеті діє соціально-психологічна служба та пункт охорони здоров'я у гуртожитку №5. В процесі опитування студентів було встановлено, що студентам відомо про те, що в університеті працює відділ, до обов'язків якого входить компетентна психологічна допомога.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти проводиться на базі профкому студентів та аспірантів університету. Для ефективної комунікації зі студентами використовується анонімне онлайн-опитування (<http://www.online-opros.hneu.edu.ua/Respondent/ListProfiles>), що є дієвим засобом визначення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та важливих моментів у процесі навчання. Освітня підтримка забезпечується університетом через студентоцентроване навчання, ПНС. Організаційна підтримка здійснюється навчальним відділом (розклад, графік НП, олімпіади), відділами працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами, молодіжної політики та соціального розвитку, аспірантури та докторантури, міжнародних зв'язків.

У процесі опитування студентів стало відомо, що всебічну консультативну допомогу вони можуть отримувати через кураторів та працівників деканату. Для створення індивідуальної траєкторії навчання було впроваджено систему віддаленого доступу дистанційного навчання та онлайн-супроводу самостійної роботи студентів (<https://pns.hneu.edu.ua>). Кожен студент, як денної, так і заочної форми навчання, повинен зареєструватися у особистому кабінеті, за допомогою якого може переглядати матеріали за освітніми компонентами, виконувати домашні та контрольні завдання, отримувати консультацію викладача. Консультативна підтримка досягається завдяки академічним консультаціям, кураторству, консультаціям психолога, працевлаштуванням. Соціальна підтримка здобувачів освітнього процесу надається у формі стипендій, підтримки пільгового контингенту студентів. Постійний моніторинг думки здобувачів вищої освіти (<http://www.online-opros.hneu.edu.ua/Respondent/ListProfiles>) дозволяє визначити проблеми студентів та врахувати їх у забезпеченні та покращенні якості освітнього процесу. За результатами опитувань, студенти у цілому задоволені наявною організаційно-інформаційною підтримкою.

Інформаційна підтримка реалізується відділом маркетингу та корпоративних комунікацій (сайт, соцмережі), КІС (електронний розклад, електронний журнал), сайт ПНС.

Створення освітньо-інноваційного та інформаційно-навчального середовища шляхом упровадження сучасних досягнень науки, техніки, реалізації компетентнісного підходу, застосування ІКТ, електронних засобів навчання та управління, впровадження педагогічних інновацій є одним із завдань Стратегічного плану (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/Strategic-Plan-HNEU-2013-2020-years.pdf>) та Концептуальних засад розвитку (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/zasadu.pdf>).

Соціальні потреби здобувачів вищої освіти і викладачів забезпечуються наявністю соціальної інфраструктури. В університеті функціонує 7 гуртожитків, що дозволяє забезпечити житлом здобувачів навіть понад існуючі запити. Обладнана сучасною апаратурою актові зала дозволяє проводити міжнародні конференції, студентські конкурси, урочисті заходи; фізкультурно-оздоровчий комплекс, спортивні зали та майданчики надають можливість студентам і викладачам займатися різноманітними видами спорту. Щорічно проводяться й стали традиційними масові спортивні заходи. Кафедра фізичного виховання та спорту є базовим структурним підрозділом, що забезпечує навчально-виховну, методичну та науково-дослідницьку роботу з фізичної культури та реабілітації. На базі університету постійно працюють секції за різними видами спорту: окремо виділено групу реабілітації (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/umovy-dlya-zanyat-sportom/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО на належному рівні створені умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами. В наявності відповідні технічні можливості для осіб з особливими потребами, які навчаються за освітньою програмою (ліфт, пандуси, інформаційні вказівники в навчальних корпусах, гуртожитку тощо) (<https://www.hneu.edu.ua/informatsijnyj-paket/mozhlyvosti-dlya-studentiv-z-osoblyvymy-potrebamy/>). В колективі здобувачів вищої освіти створено сприятливий психологічний клімат до осіб з особливими потребами. Громадськими організаціями ведеться постійний контроль щодо якості умов навчання та проживання студентів з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ХНЕУ створена чітка і зрозуміла процедура вирішення конфліктних ситуацій. В штаті університету призначена штатна посадова особа за реалізацію антикорупційної програми - уповноважений з питань запобігання корупції в ХНЕУ. В університеті проводяться заходи попередження корупційних правопорушень (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Zahody-z-protydii-korupcii-v-universyteti.pdf>).

Вирішення конфліктних ситуацій в ЗВО закріплені наступною документацією:

Наказ №217 «Про затвердження Положення «Про Уповноваженого з питань запобігання корупції Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця»» <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Nakaz-No217.pdf>

Наказ №243 «Про створення Комісії з питань запобігання корупції» <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Nakaz-No243.pdf>

Наказ №309 «Про затвердження Антикорупційної програми Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця на 2019 – 2020 роки» <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Nakaz-No309-Antykoruptsiya-Programa-2019.pdf>

Антикорупційна програма ХНЕУ ім. С. Кузнеця на 2019 – 2020 роки <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Antykoruptsiyna-prohrama-HNEU-2019-2020.pdf>

Антикорупційне законодавство <https://www.hneu.edu.ua/pytannya-zapobigannya-ta-vyyavlennya-koruptsiyi/antykoruptsijne-zakonodavstvo/>

Етичний кодекс ученого України <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/etychnyj-kodex-uchenogo-Ukrainy.pdf>

Положення Про Комісію з питань запобігання і виявлення корупції серед працівників в ХНЕУ ім. С. Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Polozhennya-Pro-Komisiyu-protydiyi-koruptsiyi-v-HNEU.pdf>

Положення Про Уповноваженого з питань запобігання корупції ХНЕУ ім. С. Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Polozhennya-Pro-upovnovazhenu-osobu-protydiyi-koruptsiyi-HNEU.pdf>

Пам'ятка посадової особи ХНЕУ ім. С. Кузнеця з питань запобігання корупції <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/PAMYATKA-posadovoyi-osoby-HNEU.pdf>

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

1. Бібліотека Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця постійно вдосконалюється та використовує новітні інформаційні технології, створений репозитарій, що забезпечують зручність користування фондами бібліотеки споживачами освітніх послуг.

2. Матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП повністю забезпечує реалізацію визначених цілей ОП.

3. ЗВО забезпечує безкоштовний доступ учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

4. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я студентів всіх спеціальностей ХНЕУ та дає можливість задовольнити їх потреби та інтереси.

5. Консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти проводиться на базі профкому студентів та аспірантів університету, а також через кураторів та працівників деканату.

6. В університеті проводяться заходи попередження корупційних правопорушень, до впровадження якої залучені фахівці із досвідом правоохоронної діяльності.

7. В університеті на належному рівні створені умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами.

8. В ЗВО діє кабінет соціально-психологічної служби, що забезпечує кваліфіковану і компетентну психологічну допомогу учасникам освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

-

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 7 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність освітньої програми другого (магістерського) рівня за спеціальністю 242 Туризм **рівню А** за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзду експертною групою встановлено відповідність розроблення освітньої програми для освітнього ступеня магістр та спеціальності 242 Туризм до «Положення про СВЗЯО» (<https://bit.ly/2pjUcrA>). Цей процес здійснюється проектною групою, до складу якої входять провідні науково-педагогічні працівники кафедри туризму із залученням ЗВО і роботодавців. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради університету за результатами розгляду та вводиться в дію наказом ректора.

При спілкуванні у фокус-групах згідно з програмою виїзду відзначено, що моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм з туризму відбувається з метою встановлення відповідності її структури та змісту до змін вимог законодавчої та нормативної бази, що регулює якість освіти, вимоги ринку праці до якості фахівців, сформованості загальних та професійних компетентностей, а також освітніх потреб здобувачів вищої освіти та суспільства. В університеті публічність інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації забезпечується шляхом розміщення у вільному доступі на сайті університету, факультетів, кафедр переліку спеціальностей ХНЕУ ім. С. Кузнеця, вибіркової складової освітньо-професійних програм.

Докази: 1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <https://bit.ly/2pjUcrA>.

2. Тимчасове положення про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/2mQvkGX>

3. Методичні підходи до формування варіативної складової освітніх програм <https://bit.ly/2op20YC> [https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/11/ м Polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogozabezpechennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti-ta-yakosti-vyshhhoi-osvity-uHarkivskomu-natsionalnomu-ekonomichnomu-universyteti-imeni-SemenaKuznetsya.pdf](https://www.hneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/11/м_Polozhennya-pro-systemu-vnutrishnogozabezpechennya-yakosti-osvitnoyi-diyalnosti-ta-yakosti-vyshhhoi-osvity-uHarkivskomu-natsionalnomu-ekonomichnomu-universyteti-imeni-SemenaKuznetsya.pdf).

3. Опитування ЗВО і роботодавців у фокус-групах під час виїзду.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна комісія під час спілкування зі студентами й представниками студентського самоврядування прийшла до висновку, що вони беруть активну участь у процесі періодичного перегляду освітньої програми. Участь їх відбувається на партнерських засадах. Дієвим фактором залучення ЗВО до цього процесу є опитування: від пріоритетів вибору ЗВО, адаптації першокурсників, актуальних питань освітнього процесу до задоволеності якістю освіти і напрямів удосконалення освітніх послуг. Важливу частину досліджень складають відгуки та побажання здобувачів у відкритих відповідях. ЗВО у вільній формі висловлюють усі свої уподобання та зауваження до навчального процесу в університеті. Опитування проводиться анонімно. Комісія зазначає, що представники студентського самоврядування беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом внесення пропозицій щодо контролю за якістю навчального процесу, змісту навчальних планів і програм, беруть участь у розробці документів, що регламентують діяльність ХНЕУ з усіх питань, пов'язаних із студентським життям, а також в інформатизації університету.

Докази:

1.»Положення про студентське самоврядування ХНЕУ ім. С. Кузнеця» (<https://bit.ly/2pNFvNz>)

2.Тимчасове положення про освітні програми <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1Th9aLl06C72zHbnDrrgtPC8BgJqJtC8f>.

3. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця. <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1Th9aLl06C72zHbnDrrgtPC8BgJqJtC8f>

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна комісія під час вивчення документів самоаналізу і при виїзді на місці встановила, що роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Коригування навчальних планів та змісту навчальних дисциплін здійснюється з урахуванням потреб бізнес-структур, у т. ч. за допомогою інструментарію опитування. Під час співбесіди у фокус-групі з роботодавцями з'ясовано, що фахівці з туристичних компаній періодично проводять семінари з соціально-географічних особливостей формування туристичних потоків, на базі власних угод із туроператорами роз'яснюють особливості бронювання послуг та створення туристичного продукту.

Докази:

1. Протоколи засідання кафедри, де враховано пропозиції студентів і роботодавців щодо змін до ОП: Протокол №3 від 16.09.2019 р., Протокол № 4 від 22.10.2019; Протокол №9 від 25.01.2019; Протокол №3 від 16.09.2019

2. Протоколи засідання групи забезпечення: Протокол №5 від № від 20.11.2017 р.; Протокол №12 від 21.05.2018 р.; Протокол № 2 від 11.09.2018 р.; Протокол №9 від 25.01.2019 р.; Протокол №3 від 16.09.2019 р.

3. Підтвердженням участі роботодавців у процесі є угоди про співпрацю, виконання дипломної магістерської роботи за тематикою туристичних операторів (ТОВ ТУР СЕРВІС, проходження практики у підприємствах готельного господарства Болгарії); також за замовленням департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради (щорічне проведення за участю студентів міжнародного туристичного форуму «Харків: партнерство в туризмі» або стажування у відділах департаменту.

4.Результати опитування фокус-групи і ознайомлення з угодами: [Міжнародний клуб подорожувальників та туризму «Альфа» (18.10.2018 №97/МЕВ-2018); Готель Харків (10.10.2018р.№93/МЕВ-2018); Департамент міжнародного співробітництва Харківської міської ради від 18.10.2018р.№98/МЕВ-2018;

Харківська громадська організація «Єврорегіон» Слобожанщина»11.10.2018 №95МЕВ-2018; Акціонерне товариство «Українська залізниця»29.10.2018 р.№100/МЕВ-2018;

ТОВ «Місто-Готель» 21.11.2019 р. № 105/МЕВ-2019; Обласний комунальний заклад Харківського організаційно-методичного центру департаменту культури та туризму Харківської обласної державної адміністрації 31.10.2017 р. №382-1-29.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною комісією під час виїзду встановлено, що моніторинг працевлаштування випускників здійснюється кожні 6 місяців (перший раз випускники магістерських програм опитуються через півроку після отримання диплому – час, оптимальний для пошуку постійного

робочого місця). Позитивною практикою є робота частини студентів магістерської програми за акредитованою спеціальністю у туристичних агентствах на посаді менеджерів з продажів, ще під час теоретичного навчання; такі студенти отримують за бажанням завдання більшої практичної спрямованості, що відповідають їх поточним обов'язкам. Далі вони продовжують працювати за фахом у туристичній або споріднених галузях (сфері соціальних послуг, ІТ, фінансового консалтингу).

Докази:

1. Опитування роботодавців, які є випускниками першого освітнього рівня бакалавр зі спеціальності 242 «Туризм». (Міжнародний клуб подорожувань та туризму «Альфа» (18.10.2018 №97/МЄВ-2018).

2. Сайт університету: Випускники ХНЕУ ім. С.Кузнеця – гордість Харкова та України. <https://docs.google.com/document/d/1aJTPg5Y1TTv-LIMETXVE1ErVMgyFV42oaHBmUdMp7AY/edit#heading=h.atfwgk1rd2b> .

3. Положення про відділ працевлаштування студентів та взаємодії з бізнес-структурами ХНЕУ ім. С.Кузнеця. <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Polozhennya-pro-viddil-pratsevlashtuvannya-studentiv-ta-vzayemodiyi-z-biznes-strukturamy.pdf> .

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час дослідження самоаналізу і виїзду експертної групи на місце виявлення суттєвих недоліків у реалізації освітньої програми не було, але існували деякі зауваження ЗВО і роботодавців стосовно процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації. Так роботодавці наполягали на терміні у 4 – 6 місяців для проходження закордонної практики. Як наголошують завідувач кафедри туризму і гарант освітньої програми, повністю перебудувати навчальний план, із збереженням балансу усіх структурних частин (видів підготовки) неможливо з причини нормативних обмежень у обліку фінансових операцій державних ЗВО. Але для студентів, які планували проходити практику поза межами м. Харкова, була запроваджена процедура дострокового складання іспитів за індивідуальним графіком. Опитування, проведене університетом у 2018-2019 р. показало, що найменшу задоволеність студенти виявили (частка задоволених нижча 30%): зусилля викладачів для розвитку soft skills, життєвих навичок та можливості працевлаштування; можливість отримати консультацію практичного психолога. Університет, факультет і кафедра туризму швидко реагують на запити стейкхолдерів. Так було перенесено кабінет психолога у новіший корпус з покращеними ергономічними умовами, збільшено години прийому. Розширено перелік компаній, для проведення тренінгів і консультацій зі студентами і відповідно підвищили кількість зустрічей із фахівцями-практиками. Викладачі кафедри туризму на власному практичному досвіді (мають дві особи туристичні агенції) показують ЗВО можливі варіанти набуття фахових компетентностей.

Докази:

1. Опитування у фокус-групах ЗВО і роботодавців.

2. Анкетування стейкхолдерів (Протокол № 4 засідання кафедри туризму від 22.10. 2019 р.).

3. Протоколи засідання кафедри, де враховано пропозиції студентів і роботодавців щодо змін до ОП:

Протокол №4 від 22.10.2019

Протокол №9 від 25.01.2019

Протокол №3 від 16.09.2019.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Акредитація освітньої програми спеціальності «Туризм» другого освітнього рівня магістр є первинною. Але враховано та усунуто усі зауваження, які були висунуті у період 17-19.12.2014 під час ліцензійної експертизи спроможності ХНЕУ ім. С. Кузнеця щодо збільшення ліцензованого обсягу підготовки магістрів зі спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство (за видами)» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування».

Докази:

1. Підручники і посібники кафедри туризму. <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1ptdSx-RVoM6UaNHUREhE6KQctrvL7OJg>.
2. Публікації викладачів кафедри туризму у Scopus і Web of Science https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1cOouxflt-9uhe4xFcxuWt_i7WZIsSbZb.
3. Практична підготовка студентів, стажування та виконання науково-практичних проектів під керівництвом викладачів закордонних університетів-партнерів ХНЕУ ім. С. Кузнеця <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1wFukZVFo6ZZJn3oXYhF5aR4XIOsvbIg->.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Установлено, що система внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу охоплює процедури, що здійснює ХНЕУ, постійно вдосконалюється та відповідає затвердженим стандартам і потребам стейкхолдерів. Учасники академічної спільноти залучаються до процедур системи ВЗЯО шляхом колегіального обговорення при створенні регулюючих документів, а також проведенням опитувань серед студентів щодо визначення зауважень та формування пропозицій. У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації Освітньої програми.

Докази:

1. Кодекс академічної доброчесності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/kodeks-akadem-dobrochesnosti/>)
2. Кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/Kodeks-profesinyoi-etyky.pdf>).
3. Положення про моніторинг та самооцінку якості результатів навчання студентів у Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-Monitoring-ta-samoootsinka.pdf>
4. Договір про співпрацю на Анплаг: Ліцензійний Договір No 218-52 про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням. За запитом додані підтверджуючі документи про перевірку кваліфікаційних робіт на антиплагіат. Унікальність не повинна бути нижче 80%.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Коротке поле

1. Публічність інформації про освітню програму, ступені вищої освіти та кваліфікації забезпечується шляхом розміщення у вільному доступі на сайті університету, факультетів, кафедр переліку спеціальностей ХНЕУ ім. С. Кузнеця, вибіркової складової освітньо-професійних програм.

2. Дієвим фактором залучення ЗВО до процесу перегляду ОП є анонімне опитування: важливу частину досліджень складають відгуки та побажання здобувачів у відкритих відповідях.

3. Коригування навчальних планів та змісту навчальних дисциплін здійснюється з урахуванням потреб бізнес-структур, у т. ч. за допомогою інструментарію опитування.

4. Угоди про співпрацю, виконання дипломної магістерської роботи за тематикою туристичних операторів (ТОВ ТУР СЕРВІС, проходження практики у підприємствах готельного господарства Болгарії); також за замовленням департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради (щорічне проведення за участю студентів міжнародного туристичного форуму «Харків: партнерство в туризмі» або стажування у відділах департаменту.

5. Наявність Етичного кодексу.

6. Наявний кодекс професійної етики та організаційної культури працівників і студентів.

7. Наявний кодекс академічної доброчесності.

8. Шифрування екзаменаційних робіт.

9. Запобігання конфліктних ситуацій.

10. Використання антиплагіатного програмного забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

-

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 8 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за другим (магістерським) рівнем спеціальності 242 «Туризм» **рівню А** за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, визначені та виконуються згідно нормативної бази МОН та ЗВО ХНЕУ є для них доступними реалізуються, за необхідністю, під час впровадження освітньої програми.

Наявне тимчасове положення про організацію освітнього процесу в ХНЕУ ім. С.Кузнеця» затвердженням Наказом ректора від 31.12.2016 р. № 251 (<https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Tymchasove-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-v-HNEU.pdf>)

Статут Харківського національного економічного університету імені С.Кузнеця Наказ МОН № 401 від 16.03.2017 р. <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/statut-HNEU-2017.pdf>

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

На зустрічі з роботодавцями отримали підтвердження залучення їх як стейкхолдерів для редакції освітніх програм. На головному сайті кафедри (<http://mev.hneu.edu.ua/tourism/>), наявна гугл-форма для всіх бажаючих щодо покращення та змінення в ОП Туризм https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd04eVXjKIVnsHQJ_iRtkgvtX05LhNgK2jMv9pnhmeUZfg4g/viewform

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті оприлюднена освітня програма «Туризм» за спеціальністю 242 «Туризм», де присутня повна та точна інформація про освітню програму: <http://mev.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/2/2019/07/242-Туризм-ОПП-магістри.pdf>

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Наявність повної та зрозумілої інформації на сайті університету та факультету. Заклад вищої освіти виконує свою суспільну місію, демонструє відкритість та прозорість. Відповідає критерію інформування зацікавлених сторін про аспекти освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

-

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 9 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за другим (магістерським) рівнем спеціальності 242 «Туризм» **рівню А** за критерієм 9.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Довге поле

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	A
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	-

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

- [-] дорадчий висновок представника роботодавців
- [-] окремі думки членів експертної групи
- [+] програма відвідування ЗВО
- [-] інші документи

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи	(електронний підпис)	Т.В. Капліна
Члени експертної групи	(електронні підписи)	С.І. Коротун М.В. Агарков